

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 0850821083

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2022-08-25

Riktlinjer för utplacering av enklare hinder på gång- och cykelvägar

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Olovlig motorfordonstrafik på gång- och cykelvägar är ett återkommande problem. Trafikkontoret har tagit fram riktlinjer för enklare hinder på gång- och cykelvägar för att förbättra framkomligheten, minska olycksrisken och öka den upplevda tryggheten för gående och cyklister. Stadsdelsförvaltningen är positiv till riktlinjer för hur hindren ska utformas och det är bra med en struktur för utredning av om hinder över huvudtaget ska placeras ut. Under förutsättning att stadsdelsnämnden får särskilda medel för utbyte av befintliga hinder till de nya typerna av pollare, kan utbytet ske relativt snabbt, annars kommer det att behöva göras efter hand när nämndens budget tillåter.

Bakgrund

Olovlig motorfordonstrafik på gång- och cykelvägar är ett återkommande problem. Trafikkontoret fick 2018 i uppdrag att ”se över grindar i cykelinfrastrukturen som ökar risken för olyckor och om de kan ersättas med andra lösningar utan försämrad trygghet och säkerhet för gående”. Trafikkontoret har sedan dess utrett frågan vilket har resulterat i två utredningar, ”Riktlinjer för hinder” (2019) samt ”Kravspecifikation för framtida hinder” (2020). Utredningarna togs fram till trafiknämnden, och 2021 fick trafikkontoret också i uppdrag att ta fram reviderade riktlinjer till kommunfullmäktige. Syftet är att staden ska ha ett övergripande och enhetligt styrdokument som gäller för hela staden.

Ärendet

De föreslagna riktlinjerna för enklare hinder på gång- och cykelvägar syftar till att förbättra framkomligheten, minska

olycksrisken och öka den upplevda tryggheten för gående och cyklister. De ska fungera som stöd till tjänstepersoner vid beslut kring enklare hinder på gång- och cykelvägar i syfte att stoppa obehörig trafik. Det ska råda en tydlighet från staden gällande hur gång- och cykelvägar utformas samt att staden ska vara restriktiv med utplacering av hinder.

Hinder som åtgärd

Studier har visat att hinder ibland kan leda till olyckor. De ska därför undvikas i största möjliga mån. Det finns dock situationer där hinder är en lämplig åtgärd, men varje utplacering av hinder bör föregås av en platsutredning.

Om dessa tre frågor besvaras med ja, är ett fysiskt hinder en lämplig åtgärd:

- Nås en målpunkt snabbast med bil genom gång- och cykelvägen och är det ett dokumenterat problem?
- Har andra åtgärder visat sig otillräckliga?
- Är problemet med bilar på gång- och cykelvägen större än problemet som hindret själv resulterar i?

Val av hindertyp

Hindertyperna i styrdokumentet är antingen eftergivliga pollare eller borttagbara fasta pollare. Det finns situationer där inte någon av dessa är det lämpligaste alternativet och andra platsanpassade lösningar krävs. När det kommer till borttagbara fasta pollare så bör dessa i första hand endast vara utplacerade sommartid. Detta på grund av att förarna av väghållningsfordonen då slipper det tidskrävande och omständliga arbetet med att montera bort pollaren vid snöröjning.

Utformningsprinciper

Oavsett vilken hindertyp som visat sig vara lämplig ska riktlinjer följas vid utplacering. Högsta prioritet är trafiksäkerheten, men hänsyn bör om möjligt även tas till den miljö där hindret ska uppföras. Det kan handla om gestaltning, estetik och kulturmiljö.

- Hindret placeras så att det finns en körbar yta på 1,5 – 1,7 meter samt på sådant sätt att en bil inte kan passera vid sidan om.
- Hindret placeras i god belysning.
- Hindret placeras på raksträcka där god sikt gäller. Minst 20 meter fri sikt.
- Hindret placeras minst 10 meter från korsning.
- Hindret förses med reflexer.
- Hindret uppmärksammas genom vägmarkering minst 5 meter innan hindret.
- Hindret placeras inte i lågpunkt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhällsplanering och intern service. De fackliga organisationerna informeras vid förvaltningsgrupp den 16 augusti 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Problemen med otillåten biltrafik på parkvägar är inte så stor i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde, men det förekommer. På några platser finns hinder i form av fasta pollare, betongsuggor eller bommar/grindar. Under vintern plockas pollare och betongsuggor bort och bommar/grindar ställs upp. Anledningen är att driftentreprenörens fordon för snöröjning och halkbekämpning behöver komma fram.

Förvaltningen anser att det är positivt med riktlinjer för detta och det är framförallt bra med en struktur för utredning av om hinder över huvud taget ska placeras ut. Det kommer in en del önskemål om hinder från allmänheten, men förvaltningen är generellt restriktiv eftersom hindren orsakar problem för parkdriften.

Förvaltningen planerar att testa de nya eftergivliga pollarna på en plats. Om det fungerar att passera med entreprenörens driftfordon kan de vara ett bra alternativ till de hinder som finns på parkvägar i stadsdelsområdet idag, det vill säga fasta pollare, grindar och betongsuggor. Under förutsättning att stadsdelsnämnden får särskilda medel för utbyte av befintliga hinder till de nya typerna av pollare, kan utbytet ske relativt snabbt, annars kommer det att behöva göras efter hand när budgeten tillåter. Om parkvägar behöver breddas där de nya hindren ska placeras innebär det ytterligare kostnader, likaså om det är ett krav att hindren ska uppmärksammas genom målade markeringar. Det innebär att utbytet kommer att behöva göras över längre tid.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Linda Palo
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlaget Riktlinjer för utplacering av enklare hinder på gång- och cykelvägar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2022-08-08
Linda Palo, avdelningschef	2022-08-08